

Державна служба України з надзвичайних ситуацій

ЦЕНТРАЛЬНА ГЕОФІЗИЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ
імені БОРИСА СРЕЗНЕВСЬКОГО

ЩОМІСЯЧНИЙ БЮЛЕТЕНЬ
ЗАБРУДНЕННЯ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ
У МІСТІ КИЇВ ТА МІСТАХ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЗА ЛИПЕНЬ 2024 РОКУ
№ 7 (376)

КИЇВ 2024

КИЇВ. У липні систематичні спостереження за вмістом шкідливих речовин в атмосферному повітрі міста проводились Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського на 16 стаціонарних постах (ПСЗ)*. На ПСЗ №10 та ПСЗ №20, спостереження проводились не в повному обсязі через відключення їх від електроенергії. Для визначення забрудненості повітря за місяць було відібрано і проаналізовано 5806 проб.

У повітрі визначалось 19 забруднювальних домішок, з них основні: оксид вуглецю – на 16-ти постах, завислі речовини, діоксид сірки та діоксид азоту – на 14 постах.

Склад специфічних домішок визначався в залежності від викидів шкідливих речовин в атмосферу від підприємств, які розташовані в зоні поста спостережень.

Оцінка стану забруднення атмосферного повітря проводилась шляхом порівняння з відповідними гранично допустимими концентраціями (ГДК)** речовин у повітрі населених міст.

За індексом забруднення атмосферного повітря (ІЗА) рівень забруднення у липні загалом по місту характеризувався, як високий. По території міста рівень забруднення відрізнявся: на одному посту він характеризувався, як низький, на одному – як підвищений, на дванадцяти – як високий. На двох постах ІЗА не розраховувався тому, що визначалась лише одна домішка.

Загалом по місту у липні відмічались підвищені середньомісячні концентрації чотирьох забруднювальних речовин (другого та третього класу небезпеки): діоксиду азоту – на рівні 4,0 ГДКс.д., фенолу – 1,9 ГДКс.д., формальдегіду – 1,7 ГДКс.д., діоксиду сірки – 1,2 ГДКс.д. (таблиці 1, 2).

Середньомісячні концентрації завислих речовин на постах спостережень були у межах 0,5-0,7 ГДКс.д. Максимальні концентрації на усіх постах були на рівні 0,2 ГДКм.р.

Вміст діоксиду сірки у повітрі за середньомісячними концентраціями перевищував рівень санітарно-гігієнічних нормативів на всіх постах, крім ПСЗ №5 (проспект Науки, поблизу метеомайданчику обсерваторії). Середньомісячні концентрації діоксиду сірки були у межах 1,2-1,3 ГДКс.д. Максимальні концентрації на постах міста становили 0,1-0,2 ГДКм.р.

Середньомісячні концентрації оксиду вуглецю на постах і по місту були у межах 0,2-0,6 ГДКс.д. Максимальні концентрації досягали 1,7 ГДКм.р. в районі Гідропарку (ПСЗ №15) та вулиці Семена Скляренка (ПСЗ №21), 1,4 ГДКм.р. - на Берестейському проспекті (ПСЗ №11), 1,1 ГДКм.р. - на вулиці Інженера Бородіна (ПСЗ №4). На інших постах максимальні концентрації були у межах 0,2-0,7 ГДКм.р. Всього у липні зафіксовано 9 випадків перевищення ГДКм.р., що становило 1,1% від загальної кількості спостережень по місту (у минулому місяці 0,8%).

Вміст діоксиду азоту за середньомісячними концентраціями перевищував рівень ГДКс.д. на всіх постах. Найбільші з них відмічені на вулиці Каунаській (ПСЗ №9) – 5,3 ГДКс.д., Бессарабській площі (ПСЗ №7) та бульварі Лесі Українки (ПСЗ №8) – 5,2 ГДКс.д., Галицькій площі (ПСЗ №6) – 5,0 ГДКс.д., вулиці Скляренка – 4,9 ГДКс.д., вулиці Інженера Бородіна – 4,6 ГДКс.д.. На інших постах середній вміст діоксиду азоту був у межах 3,2-3,9 ГДКс.д., на проспекті Науки – 2,3 ГДКс.д.

Найвищі разові концентрації діоксиду азоту зафіксовані в районі бульвару Лесі Українки – 2,5 ГДКм.р., вулиці Інженера Бородіна – 2,4 ГДКм.р., вулиці Каунаської – 2,3 ГДКм.р., Галицької площі – 2,1 ГДКм.р., Бессарабської площі – 2,0 ГДКм.р.. На інших постах максимальні концентрації були у межах 0,9 - 1,9 ГДКм.р. Всього у липні з

* - відбір і аналіз проб атмосферного повітря на вміст забруднювальних речовин проводиться згідно РД 52.04-186-89.

** - ГДК розподіляються на середньодобові (ГДКс.д.), і з ними порівнюються середні концентрації, та максимально разові (ГДКм.р.), з ними порівнюються разові максимальні концентрації шкідливих речовин.

діоксиду азоту зафіксовано 211 випадків перевищення ГДКм.р., що становило 23,3% від загальної кількості спостережень по місту (у минулому місяці 16,8%).

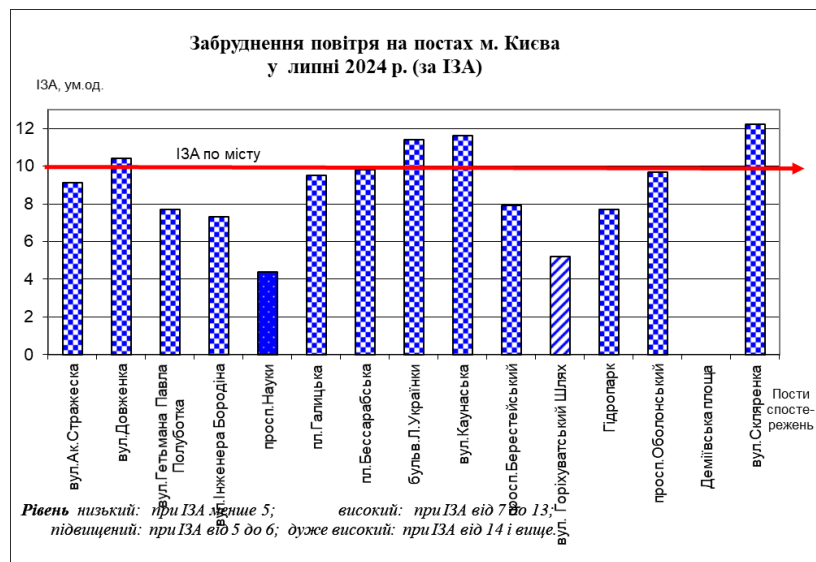
Найбільший середньомісячний вміст формальдегіду зафіксовано на вулиці Семена Скляренка – 2,3 ГДКс.д., Бессарабській площі – 1,9 ГДКс.д., Галицькій площі, Оболонському проспекті (ПСЗ №17) та вулиці Каунаській – 1,8 ГДКс.д.. На інших постах середньомісячні концентрації формальдегіду були у межах 1,4-1,7 ГДКс.д., на ПСЗ №5 – 1,2 ГДКс.д.

Максимальний вміст цієї домішки не перевищував відповідні санітарно-гігієнічні нормативи і був у межах 0,3-0,4 ГДКм.р.

Вміст фенолу визначався на шести постах. Середньомісячні концентрації цієї домішки були на рівні 1,8-2,0 ГДКс.д. Максимальні концентрації досягали 1,0 ГДКм.р. в районі вулиці Академіка Стражеска (ПСЗ №1). На інших постах максимальні концентрації були у межах 0,8-0,9 ГДКм.р. Всього у липні зафіксовано 1 випадок перевищення ГДКм.р., що становило 0,3% від загальної кількості спостережень по місту.

Середньомісячні концентрації сірководню на трьох постах, де вимірювалась ця домішка, становили 0,002 мг/м³, максимальні – 0,004 мг/м³ (0,5 ГДКм.р.).

Вміст аміаку, хлористого водню та фтористого водню у повітрі за середньомісячними концентраціями не перевищував рівень відповідних санітарно - гігієнічних нормативів. Максимальні концентрації хлористого водню були у межах 0,7-0,9 ГДКм.р. Максимальні концентрації аміаку та фтористого водню були на рівні 0,1 ГДКм.р.

За інтегральним показником – ІЗА більш забрудненим повітрям у липні відзначався район вулиці Семена Скляренка. Високий рівень забруднення повітря відмічався також в районі вулиці Каунаській, бульвару Лесі Українки, вулиці Довженка (ПСЗ №2), Бессарабської площі, Оболонського проспекту, Галицької площі, вулиці Академіка Стражеска, Берестейського проспекту, вулиці Гетьмана Павла Полуботка (ПСЗ №3), в районі Гідропарку та вулиці Інженера Бородіна.

Такий високий рівень забруднення обумовлено було високими концентраціями діоксиду азоту, фенолу, формальдегіду та діоксиду сірки.

В районі вулиці Горьківський Шлях (ПСЗ №13) фіксувався підвищений рівень забруднення, в районі проспекту Науки – низький.

Загалом у липні рівень забруднення атмосферного повітря підвищився. Підвищились середньомісячні концентрації діоксиду азоту, фенолу та формальдегіду. Підвищенню забрудненості атмосфери, сприяли погодні умови – високі температури повітря, мала кількість опадів та мало вітряна погода.

У порівнянні з липнем 2023 р. загальний рівень забруднення повітря підвищився за рахунок підвищення середньомісячних концентрацій формальдегіду та діоксиду азоту.

Таблиця 1. Середньомісячні концентрації забруднювальних речовин в атмосферному повітрі м. Київ (в кратності середньодобових ГДК).

Домішки	Номери постів спостережень за забрудненням (ПСЗ)																по місту		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	15	17	20	21	червень 2024	липень 2024	липень 2023
Завислі речовини	0,5	0,7	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5	0,6
Діоксид сірки	1,3	1,3	1,3	1,3	0,1	1,3	1,2	1,2	1,3		1,3	1,3	1,3	1,3		1,3	1,2	1,2	1,2
Оксид вуглецю	0,2	0,4	0,2	0,5	0,2	0,3	0,5	0,4	0,2	0,3	0,5	0,2	0,5	0,5	0,5	0,6	0,3	0,4	0,6
Діоксид азоту	3,3	3,9	3,9	4,6	2,3	5,0	5,2	5,2	5,3		3,6	3,2	3,7	3,6		4,9	3,4	4,0	2,6
Фенол	2,0	2,0						2,0	1,9					1,8		2,0	1,7	1,9	1,9
Фтористий водень						0,2	0,2		0,2							0,2	0,2	0,2	0,2
Хлористий водень		0,4	0,4	0,5		0,5	0,4				0,4					0,4	0,4	0,4	0,3
Аміак	0,2		0,2	0,2		0,2			0,2		0,2			0,2		0,2	0,2	0,2	0,2
Формальдегід	1,4	1,7	1,5		1,2	1,8	1,9	1,7	1,8		1,7		1,5	1,8		2,3	1,3	1,7	1,6

Таблиця 2. Максимальні концентрації забруднювальних речовин в атмосферному повітрі м. Київ (в кратності максимально разових ГДК).

Домішки	Номери постів спостережень за забрудненням (ПСЗ)																по місту		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	15	17	20	21	червень 2024	липень 2024	липень 2023
Завислі речовини	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2		0,2	0,2	0,2	0,2		0,2	0,2	0,2	0,3
Діоксид сірки	0,2	0,2	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2	0,2	0,2		0,2	0,2	0,2	0,2		0,2	0,3	0,2	0,5
Оксид вуглецю	0,2	0,6	0,3	1,1	0,2	0,4	0,6	0,6	0,3	0,7	1,4	0,4	1,7	0,6	0,6	1,7	2,7	1,7	4,0
Діоксид азоту	1,3	1,3	1,3	2,4	0,9	2,1	2,0	2,5	2,3		1,4	1,2	1,3	1,2		1,9	2,2	2,5	1,3
Сірководень			0,5	0,5												0,5	0,5	0,5	0,4
Фенол	1,0	0,9						0,9	0,8					0,8		0,8	0,8	1,0	0,9
Фтористий водень						0,1	0,1		0,1							0,1	0,1	0,1	0,1
Хлористий водень		0,9	0,8	0,9		0,8	0,9				0,7					0,8	0,9	0,9	0,9
Аміак	0,1		0,1	0,1		0,1			0,1		0,1			0,1		0,1	0,1	0,1	0,1
Формальдегід	0,3	0,4	0,3		0,3	0,4	0,3	0,3	0,4		0,3		0,3	0,4		0,3	0,4	0,4	0,5

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Спостереження за станом забруднення атмосферного повітря у липні проводились на двох постах у місті Біла Церква та на одному посту в містах Бровари, Обухів і Українка. Визначався вміст чотирьох основних домішок (завислі речовини, діоксид сірки, оксид вуглецю, діоксид азоту) та вміст важких металів. У місті Біла Церква у липні було відібрано і проаналізовано 648 проб, у Броварах – 324, Обухові – 261, Українці – 225 проб повітря.

Загальний рівень забруднення повітря у липні за ІЗА в містах Біла Церква, Обухів, Бровари та Українка оцінювався, як низький.

БІЛА ЦЕРКВА. Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин становили: діоксиду азоту – 2,8 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,8 ГДКс.д., завислих речовин – 0,5 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,3 ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації досягали: з діоксиду азоту – 1,2 ГДКм.р., оксиду вуглецю – 0,4 ГДКм.р., завислих речовин – 0,2 ГДКм.р., діоксиду сірки – 0,1 ГДКм.р.

Забрудненість повітря була однаковою на двох постах.

У порівнянні з минулим місяцем у повітрі дещо підвищився вміст діоксиду азоту та оксиду вуглецю. Порівняно з липнем 2023 р. знизився вміст оксиду вуглецю та підвищився – діоксиду азоту та діоксиду сірки.

БРОВАРИ. Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин дорівнювали: діоксиду азоту – 2,2 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,9 ГДКс.д., завислих речовин – 0,3 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,1 ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації становили: діоксиду азоту – 0,8 ГДКм.р., діоксиду сірки та завислих речовин – 0,2 ГДКм.р., оксиду вуглецю – 0,1 ГДКм.р.

У порівнянні з минулим місяцем у повітрі вміст забруднюючих речовин майже не змінився. Порівняно з липнем 2023 р. підвищився вміст діоксиду сірки, вміст інших речовин майже не змінився.

ОБУХІВ. Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин дорівнювали: діоксиду азоту – 1,8 ГДКс.д., діоксиду сірки – 0,9 ГДКс.д., завислих речовин – 0,7 ГДКс.д., оксиду вуглецю – 0,2 ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації становили: діоксиду азоту – 0,8 ГДКм.р., завислих речовин - 0,3 ГДКм.р., діоксиду сірки та оксиду вуглецю – 0,2 ГДКм.р.

У порівнянні з червнем 2024 р. та липнем минулого року у повітрі дещо підвищився вміст діоксиду азоту, завислих речовин та діоксиду сірки.

УКРАЇНКА. Середньомісячні концентрації основних забруднювальних речовин дорівнювали: діоксиду азоту – 2,6 ГДКс.д., діоксиду сірки – 1,0 ГДКс.д., завислих речовин та оксиду вуглецю – 0,4 ГДКс.д. (табл.3).

Максимальні концентрації становили: діоксиду азоту – 1,0 ГДКм.р., оксиду вуглецю – 0,5 ГДКм.р., діоксиду сірки – та завислих речовин – 0,2 ГДКм.р.

У порівнянні з минулим місяцем у повітрі дещо підвищився вміст діоксиду азоту. Порівняно з липнем 2023 р. підвищився вміст всіх забруднюючих речовин.

Таблиця 3. Середньомісячні і максимальні концентрації забруднювальних речовин в атмосферному повітрі у містах Київської області (в кратності середньодобових та максимально разових ГДК).

м. Біла Церква

Домішки	Середньомісячні концентрації					Максимальні концентрації				
	Номери постів (ПСЗ)		По місту			Номери постів (ПСЗ)		По місту		
	1	2	червень 2024	липень 2024	липень 2023	1	2	червень 2024	липень 2024	липень 2023
Завислі речовини	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3
Діоксид сірки	0,8	0,8	0,8	0,8	0,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Оксид вуглецю	0,3	0,3	0,2	0,3	0,5	0,4	0,4	0,3	0,4	0,6
Діоксид азоту	2,8	2,8	2,7	2,8	2,7	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1

м. Бровари

Домішки	Середньомісячні концентрації			Максимальні концентрації		
	червень 2024	липень 2024	липень 2023	червень 2024	липень 2024	липень 2023
Завислі речовини	0,3	0,3	0,4	0,2	0,2	0,2
Діоксид сірки	0,9	0,9	0,7	0,2	0,2	0,2
Оксид вуглецю	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Діоксид азоту	2,2	2,2	2,2	0,9	0,8	0,8

м. Обухів

Домішки	Середньомісячні концентрації			Максимальні концентрації		
	червень 2024	липень 2024	липень 2023	червень 2024	липень 2024	липень 2023
Завислі речовини	0,7	0,7	0,4	0,3	0,3	0,2
Діоксид сірки	0,8	0,9	0,7	0,2	0,2	0,1
Оксид вуглецю	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Діоксид азоту	1,5	1,8	1,6	0,6	0,8	0,6

м. Українка

Домішки	Середньомісячні концентрації			Максимальні концентрації		
	червень 2024	липень 2024	липень 2023	червень 2024	липень 2024	липень 2023
Завислі речовини	0,4	0,4	0,3	0,2	0,2	0,2
Діоксид сірки	1,0	1,0	0,8	0,2	0,2	0,2
Оксид вуглецю	-	0,4	0,3	-	0,5	0,3
Діоксид азоту	2,5	2,6	2,1	0,9	1,0	0,8

